ՍԱՐԴԱՐԱԲԱԴ
SARDARABAD

BUENOS AIRES
Nº 582
Miércoles
1 de
Agosto
de
1990

FIEL EXPRESION DEL PENSAR DEMOCRATA LIBERAL DE LAS COLECTIVIDADES ARMENIAS DE SUDAMERICA
PRIMER PERIODICO ARMENIO DE SUDAMERICA IMPRESO EN SISTEMA OFFSET

El Primado Arch. Jayag Barsamian visitó al Sr. Alex Manoogian

La visita que el Primado de la Diócesis Oriental de la Iglesia Apostólica Armenia en los Estados Unidos, Archimandrita Jayag Barsamian efectuara al señor Alex Manoogian - cuyos detalles brindamos más abajo—, más allá de los límites de un encuentro protocolar constituye una positiva apertura en un amplio campo de la colectividad que beneficia por igual a la Iglesia y a la Central de UGAB.

Para la ODLA cuyos dirigentes, especialmente en los últimos años, realizaron notables esfuerzos para lograr una colaboración más estrecha entre la diócesis oriental y la sede de Parecordzagan, este encuentro es un paso saludable que permite fortalecer la unión en la gran tarea nacional.



Հայրապետը մտերիմ զրոյցի մէջ Տիար Ալեք Մանուկեանին հետ:

La semana pasada visitó la ciudad de Detroit el Primado de la Diócesis Oriental de la Iglesia Apostólica Armenia en los Estados Unidos, Archimandrita *Jayag Barsamian*. Con esta visita, el Hairsurp quiso manifestar su respeto hacia el patriarca de la colectividad armenia de Norteamérica, señor Alex Manoogian, cuyor largos años de dedicación y servicio a la Iglesia y a la colectividad armenia han trascendido en todo el mundo. El encuentro tuvo lugar en la sede de la empresa Masco, en el despacho del señor *Manoogian*.

Participó de este encuentro la presidenta de UGAB Central, señora *Louise Manoogian Simone*.

El *Primado manifestó su profundo respeto* a los méritos del señor *Manoogian*, y enfatizó que su ejemplo constante y su positiva dirigencia se convertían en sabia orientación para cualquier líder dedicado a servir tanto en el orden nacional como espiritual.

Por su parte, el señor *Manoogian* expresó su satisfacción en cuanto a la determinación de líderes valiosos - jóvenes, preparados y enérgicos- al servicio de la diócesis más extensa de nuestra Iglesia, en la etapa más critica que atraviesa nuestro pueblo y la Iglesia Armenia.

Luego la conversación se centró en los temas decisivos que conmueven la vida armenia y los interlocutores, de común acuerdo, subrayaron la importancia que reviste el trabajo solidario nacional, especialmente entre las organizaciones e instituciones que tradicionalmente han colaborado juntas.

Luego de este saludable encuentro, el Archimandrita Monseñor *Barsamian* tuvo oportunidad de apreciar la magnífica colección de arte americano que es propiedad del señor *Manoogian*, ocasión en que también departió con el Presidente del Directorio de Masco, señor *Richard Manoogian*.

En atención a tan ilustre visita, el señor *Manoogian* obsequió al Primado con un importante cuadro de su colección de pinturas, terminando la visita con un almuerzo que el señor *Manoogian* ofreció en honor de Monseñor *Barsamian*.

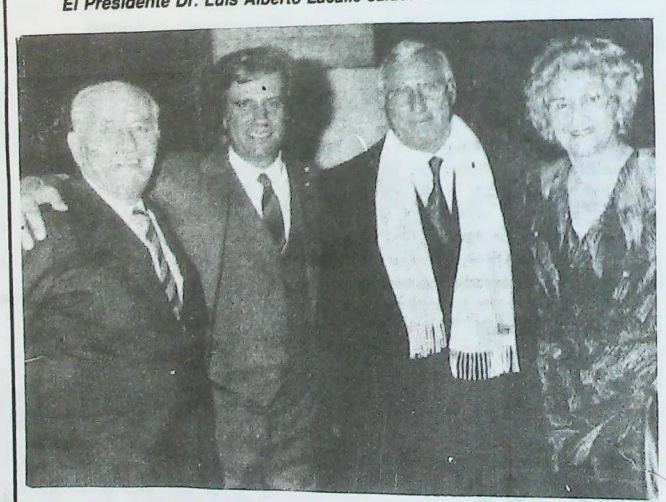
(Տես Հայերէնը՝ էջ 9)

RADIO ARMENIA CUMPLIO 55 AÑOS

El Victoria Plaza Hotel, de Montevideo, fue el lugar elegido por el director de Radio Armenia, señor *Antonio Rupenian* para celebrar los cincuenta y cinco años de transmisión ininterrumpida de los acontecimientos de la cultura y la vida activa de la armenidad en el mundo. El acto celebratorio fue honrado con la presencia del señor Presidente del Uruguay, Dr. *Luis Alberto Lacalle* y su distinguida esposa, así como del Intendente de Montevideo Dr. *Tabaré Vazquéz*, y de otros funcionarios de gobierno, empresarios y miembros de la comunidad armenia de la vecina orilla.



El Presidente Dr. Luis Alberto Lacalle saluda a Antonio Rupenian.



Antonio Rupenian, Intendente Dr. Tabaré Vázquez, Eduardo Seferian, Araxi B. de Rupenian.

Primer Domingo de Agosto

DIA DEL NIÑO

¡ Feliz día, chicos !

El primer domingo de agosto se celebra, desde 1960, el "Día Internacional del Niño". Meses antes -20 de noviembre de 1959- la Asamblea General de las Naciones Unidas había aprobado la **Declaración de los Derechos del Niño**, anexándola a la Declaración de los Derechos Humanos, promulgada en 1948.

Dicho anexo consigna las atribuciones y libertades que sin excepción alguna deben ser reconocidos a quienes todavía no alcanzaron la edad madura.

Chicos: para que se den el gusto de tenerlo en casa, para compartirlo con todos, para pedirle a mamá que se los deje pegar en la pared del dormitorio:

DECLARACION DE LOS DERECHOS DEL NIÑO

1. DERECHO A LA IGUALDAD SIN DISTINCION DE RAZA, CREDO O NACIONALIDAD.
2. DERECHO A UNA PROTECCION ESPECIAL PARA SU DESARROLLO FISICO, MENTAL Y SOCIAL.
3. DERECHO A UN NOMBRE Y A UNA NACIONALIDAD.
4. DERECHO A UNA ALIMENTACION, VIVIENDA Y ATENCION MEDICA ADECUADAS PARA EL NIÑO Y LA MADRE.
5. DERECHO A UNA EDUCACION Y CUIDADOS ESPECIALES PARA EL NIÑO FISICA O MENTALMENTE DISMINUIDO.
6. DERECHO A COMPRENSION Y AMOR POR PARTE DE LOS PADRES Y DE LA SOCIEDAD.
7. DERECHO A RECIBIR EDUCACION GRATUITA Y A DISFRUTAR DE LOS JUEGOS.
8. DERECHO A SER EL PRIMERO EN RECIBIR AYUDA EN CASO DE DESASTRE.
9. DERECHO A SER PROTEGIDO CONTRA EL ABANDONO Y LA EXPLOTACION EN EL TRABAJO.
10. DERECHO A FORMARSE EN UN ESPIRITU DE SOLIDARIDAD, COMPRENSION, AMISTAD Y JUSTICIA ENTRE LOS PUEBLOS.

Papis: recordemos que el "Día del Niño" es todos los días.

Rosalinda Balanian de Avakian

Se estrena "EL GRAN SILENCIO"

Precedido de una gran expectativa, se realizará el sábado 4, **puntualmente a las 22,** el estrenol para la América del Sur de la obra **El Gran Silencio, la que será puesta en escena** por el Conjunto Teatral George Sarkissian, bajo la dirección general de Kalusd Jensezian.

Este espectáculo, auspiciado por *Hamazkain Vicente López,* ha sido declarado de interés nacional armenio por el Consejo Directivo de la Institución Administrativa de la Iglesia Armenia, en homenaje al 75° aniversario del Genocidio Armenio.

Estas funciones se repetirán todos los miércoles y sábados de agosto, y no se permitirá el acceso a la sala una vez comenzada la función.
La entrada será libre.

Oleos del Grupo Esmeralda

En el Salón de Exposiciones del Honorable Consejo Deliberante de la Ciudad de Buenos Aires, Perú 190, se inauguró el 24 del corriente y continuará hasta el 9 de agosto próximo, la exhibición de Oleos del "Grupo Esmeralda", que integran los plásticos Hugo Irureta, Héctor Tessarolo, Osvaldo Argento, Luis Bianchi, Carlos Tessarolo y Sarkis Ashchian.

La muestra puede visitarse de lunes a viernes, de 14 a 19 horas.

MONS. MANOOGIAN PATRIARCA DE JERUSALEM

Como informáramos oportunamente, Monseñor *Torkom Manoogian* fue elegido, por mayoría de votos de la Fraternidad de los Santos Santiagos, como nuevo Patriarca de Jerusalem. Las fotografías registran algunas de sus actividades iniciales.



El Patriarca Manoogian en su primer sermón en la Iglesia del Santo Sepulcro.



S. E. Monseñor Manoogian con el Patriarca de la Iglesia Católica.

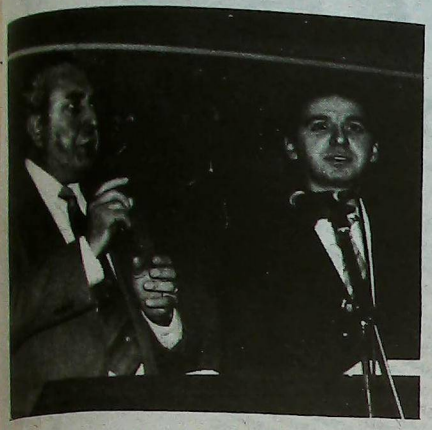
QUE PASA EN LA COMUNIDAD?

Nuestra comunidad, es sin duda, una comunidad activa. Pero esa actividad parece no existir para los medios de comunicación, que no son informados acerca de los actos que realizan las distintas Instituciones, empresas y personas particulares de nuestra colectividad.

SARDARABAD pone a disposición sus columnas para esa información de y a la comunidad que, por su importancia, merezca ser difundida. Bastará la nota personal a nuestra Redacción, Gorriti 4804, o un simple llamado telefónico al 771-2520.

vaneskeheian s.a.c.i.f.i.
CUEROS CURTIDOS
IMPORTACION - EXPORTACION
RAUL SCALABRINI ORTIZ 676
TEL. 854-7845 - 855-0628
BUENOS AIRES

VISITA SUD AMERICA EL REV. RENE LEONIAN



A partir del 9 de agosto visitará la la comunidad armenia de la Argentina el Rev. *René Leonian*, Pastor de la Iglesia Evangélica Armenia de París.

En Buenos Aires el Rev. *Leonian* visitará colegios, iglesias e instituciones armenias, ralizando tres reuniones especiales los días viernes 10, en la Iglesia Evangélica Armenia de Av. Avellaneda 2540, Capital, pudiendo solicitarse mayor información al 611-611-6490.

El 16 de agosto el Rev. *Leonian* partirá hacia Montevideo, y terminará su visita el 26 luego de visitar las ciudades brasileñas de San Pablo y Río de Janeiro.

RICARDO BEDROSSIAN Y SU MUSICA

Acaba de editarse la casette de *Ricardo B. Bedrossian*, titulado "Sigamos Adelante", el que contiene 10 canciones religiosas de su Autoría.

Esta edición se realizó con el auspicio de la Iglesia Evangélica Armenia.

MENSAJES CRISTIANOS POR RADIO ARGENTINA

Los sábados, de 20 a 21, por LR2.Radio Argentina, el Pastor José Balian conduce el programa titulado "Hora de Decisión".

BY GUEZZI
Cristalería - Peltre - Regalos
PRECIOS DE FABRICA
•Listas de Casamiento
•Regalos Empresarios
•Gastronomía
Ventas por Mayor y Menor
Juan B. Justo 2760 P.B. "D" Cap.
Tel. 855-0184

ALICIA MATEOSSIAN
Comidas y Postres Artesanales Armenios y Orientales
Reuniones Familiares — Agasajos
Campana 5535 Cap. Tel. 571—4536

LILIANA M.M. MERDIKIAN
abogada
Ricardo Gutierrez 1357
Pta. Baja "A" — OLIVOS
T.E.: 790—6779 de 14 a 18



PRIMER SERVICIO EN RELACIONES HUMANAS
Para la colectividad
Seriedad y Reserva
Sra. MARIA CRISTINA
Martes — Jueves — Sábado
15 á 19 40—4378
— SIN FINES DE LUCRO —

U. G. A. B.

UNION GENERAL ARMENIA DE BENEFICENCIA — BUENOS AIRES

ARMENIA 1322 - BS. AS.
773-2820 y 771-6500

Cena 50. Aniversario de Liga de Jovenes
6 DE OCTUBRE DE 1990 - 21 HS.
Con la presencia y participación de la Orquesta de la Radio y T.V. de Armenia bajo la Dirección de *Yervant Yerzinkian* y los solistas *Garo Hairabedian, Roupen Matevosian y Suzanna Markarian.*

COMISION DE MADRES DEL COLEGIO *MARY MANOOGIAN*
Sábado 18 de Agosto de 1990 - 21.30 hs.
"RECORDANDO LOS AÑOS 60" 70"
Actuacion Del Conjunto "CLASS"
A TOTAL BENEFICIO DEL INSTITUTO

CONCIERTO DE LA ORQUESTA DE LA RADIO Y T.V. DE ARMENIA dirigida por *YERVANT YERZINKIAN*
11 de Octubre de 1990 21 hs.
AUDITORIO DE LA MISERICORDIA
VIRREY LORETO Y CABILDO

La Comisión de Damas de UGAB
Invita a todas las Sras. y Srtas. que deseen participar de los encuentros con charlas, manualidades, juegos y te (aseghnacordz, crochet, pintura sobre tela, caneva, pinacle, etc.) que se realizarán el primer jueves de cada mes a las 14 hs. en Armenia 1322.

La Comisión de Padres Promoción 1990 se reencontrará con sus amigos a partir del viernes 3 de Agosto en sus habituales cenas.

El 4 de Agosto de 1990 a las 18 Hs. se llevará a cabo la bendición e inauguración del Salón "Aram Sahakian" en el 5º Piso de nuestra Institución

CORO SHNORHALI
* CONCIERTO LITURGICO *
Parroquia Inmaculada Concepcion de Belgrano
VIÉRNES 10 DE AGOSTO 20.30 HS
OBLIGADO Y JURAMENTO
* CONCIERTO 10º ANIVERSARIO *
NUEVO TEATRO BLANCA PODESTA
LUNES 10 DE SEPTIEMBRE 21 HS
AV. CORRIENTES 1283

CONFERENCIA DEBATE
A cargo del Dr. Juan José Partamian
"Avances sobre reproducción humana"
8 de Agosto - 15.00 Hs.
Armenia 1322 - Capital Federal
* DE INTERES EXCLUSIVO PARA SEÑORAS, SEÑORITAS Y ESTUDIANTES.

GRECIA con EMPIRE
Reencuentro Familiar

Visite a sus parientes y amigos en Grecia, y disfrute de sus playas, del encanto de sus islas y de su exquisita gastronomía por sólo U$S 2.100.

Nuestro programa incluye pasaje aéreo, traslados, 20 noches de alojamiento en Atenas, con desayuno, excursiones a Delfos, Micenas, Epidauro, Cabo Sunion, Crucero de un día a las Islas de Eghina, Poros e Hydra. Cena en una taberna típica.

Forma de pago:
Anticipo, U$S 280 - 30/5/90, U$S 200 - 30/7/90, U$S 200 - 30/8/90, U$S 240
y 11 cuotas de U$S 126,18, a partir de octubre de 1990.

EMPIRE TRAVEL SERVICE
SANTIAGO DEL ESTERO 75, 1º Of. 35 - Tel.: 37-0092 - 805-3929

LIGANDO

CULMINARON CON EXITO LAS XVIII

50 Aniversario UGAB LIGA DE JOVENES

1 AREDJIAN, DANIEL
2 ARTINIAN, GABRIELA
3 ARSLANIAN, ANA
4 BACHIAN, SILVIO
5 BALASSANIAN, ALEJANDRO
6 BARSSAMIAN, ANDRES
7 BONIALIAN, CARLOS
8 BUDANO SERVERIAN, GABRIELA
9 BUDANO SERVERIAN, ALEJANDRO
10 CASFARIAN, SONIA
11 CHIRAKIAN, VALERIA
12 DE LA FUENTE, ULISES (DT)
13 DEIRMENDJIAN, LUCIANO
14 DER-JACHADURIAN, JUAN
15 DER JACHADURIAN, MIRTA
16 DICRANIAN, MIHRAN
17 Djeordjian, cecilia
18 DOSTURIAN, SERGIO
19 DVESKSLER, SERGIO (DT)
20 EUJANIAN, AGUSTIN
21 EUJANIAN, JUAN MANUEL
22 EUJANIAN, MARIELA
23 ESTAMBULIAN, ALEJANDRO
24 FLORES TIRAVANTI, MARITE
25 GABADIAN, ALEJANDRO (DT)
26 GIMENEZ, NATALIA
27 GOKCEYAN, NATALIA
28 GUEZIKARAIAN, MARIANA
29 GUEZIKARAIAN, PEDRO
30 GUZZI, JAVIER
31 HAIRABEDIAN, ANI
32 JOGHAVRDJIAN, ARTURO
33 KADARIAN, GILDA
34 KAPELIAN, CARLOS
35 KAPELIAN, GUILLERMO
36 KAPELIAN, KARINA
37 KAPELIAN, FABIANA
38 KARAKAS, ANA
39 KARAKAS, ANDRES
40 KABAKIAN, MANUEL
41 KABAKIAN, VALERIA
42 KHATCHIKIAN, MAXIMILIANO
43 KECHICHIAN, FABIO
44 KECHICHIAN, GUILLERMO
45 KECHICHIAN, GUSTAVO
46 KIRBASSIAN, ROBERTO
47 KIRBJIKIAN, ARIEL
48 KIRBJIKIAN, VALERIA
49 KOPUCHIAN, JUAN CARLOS
50 MADAGHDJIAN, DIEGO
51 MARGOSSIAN, CARLOS
52 MARGOSSIAN, JORGE
53 MARKARIAN, HILDA
54 MARKARIAN, RODRIGO
55 MELEKIAN, PABLO
56 MOREIRA, ANDREA
57 MOREIRA, MARCELA
58 OHANIAN, CRISTINA
59 PARTAMIAN, CYNTHIA
60 PENNIGIAN, ESTEBAN
61 PURITA, LEONARDO (DT)
62 ROUSSILIAN, PABLO
63 SAFARIAN, MARTIN
64 SAHAKIAN, CYNTHIA
65 SAID, CRISTIAN
66 SARAFIAN, GABRIELA
67 SARAFIAN, MARDIROS
68 SEMERDJIAN, PAULA
69 SERANOSOGLU, KEGAM
70 TATLIAN, MARIANA
71 TCHOKAKLIAN, GUILLERMO
72 TCHOKAKLIAN, ROBERTO
73 TENEKEDJIAN, KARINA
74 TERZIAN, HERNAN
75 TERZIAN, MARCELO
76 TERZIAN, PABLO
77 TSOLAKIAN, MARTIN
78 VANESKEHEIAN, MARIANO
79 VANESKEHEIAN, MARTIN
80 VANESKEHEIAN, RUBEN
81 VARTABEDIAN, DIEGO
82 YCHKANIAN, KRIKOR
83 YECHILIAN, NESTOR
84 YERNAZIAN, MARTIN
85 YOGHAURDJIAN, GABRIEL

PARA TENERLOS EN CUENTA (?)

LA CLAVE FUE EL FUNCIONAMIENTO COLECTIVO

Por "SALVATORE"

ANALISIS DEL TRIUNFO PORTEÑO EN FUTBOL DE SALON -CATEGORIA 1era-

Nada mas preciso para definir la actuación de los porteños que lel título que antecede esta nota. Porque mas allá de las individualidades (que las tiene y con brillo propio), apareció el EQUIPO en su plenitud, con jugadas preparadas, continas, y pases precisos. Con un Carlitos "N'Kono" Kapelian, (alias "SHILTON"), afianzado definitivamente en su condición de arquero titular ¡una defensa solida, manejando los tiempos y los cruces, en donde sobresalieron el oficio del veterano Martin "MILLA" Safarian, y las proyecciones ofensivas de Mardiros "TOTO" Sarafian, y una delantera goleadora por idiosincracia, calidad y sentimiento.
Con jugadores de la jerarquía de un Guillermo "OMAN BIYICK" Tchokaklian y de Luciano "LUCHO" Deirmendjian.
Todo esto sin contar a Ariel "ENZO" Kirbijikian, a Alejandro "MONZON" Budano, a Alejandro "KIKO" Gabadian, a Pablo "GRILLO" Melekian, a Guillermo "CANI" Kapelian y a Pedro "PATON" Guezikaraian, prestos a reemplazar a sus compañeros, sin que el motor que moviliza al equipo se resienta. Es necesario aclarar que el mismo, no podría estar en funcionamiento sin la conducción técnica de "CARLOS SALVADOR" Sergio Dvesksler un "DOCENTE" en eso de hacer parar al equipo en la cancha, y en utilizar la estrategia de juego adecuada según el rival.
Al igual que rescatamos las virtudes, debemos mencionar puntualmente los errores cometidos, y puntos oscuros que no pudo resolver nuestro representativo.

A) En el partido contra San Pablo, el el 2do tiempo, el ingreso del habilidoso volante izquierdo "REINALDO", complicó las marcas, confundió al equipo, que finalmente apelando al "OVERALL" pudo afirmar su supremacia (Bs.As. 5 San Pablo 3).

B) Contra Cordoba, y con un equipo en superioridad numérica (recordemos que a Cordoba le fue expulsado 1 jugador en el transcurso del 1er tiempo) el equipo capitalino acusó fallas en la definición.
A pesar de no peligrar el resultado ganancioso, y del amor propio encomiable del equipo mediterráneo, resulta imperdonable, que un equipo que compite regularmente en la FMFS no defina situaciones tan claras. (Bs.As. 10 Cordoba 2).

C) Contra Montevideo, nuestro conjunto, demoró mas de la mitad del 1er. tiempo, en afirmarse en la cancha, y en evitar las distracciones en las marcas.
La brillante actuación del equipo en el 2do. tiempo, no debe hacer olvidar este detalle. (Bs.As 6 Montevideo 2).

Una mención aparte para el jugador Martin Ricardo Safarian, quien contra Montevideo cumplió su último partido como integrante de Bs.As., en una Olimpíada Interliga Sudamericana (recordemos que estas tienen límite en la edad, no así las Olimpíadas Mundiales).
Dueño de una aquilatada trayectoria sin parangón a nivel de competencias de este tipo, se despidio como no podia hacerlo de otra manera: Con un 1er. puesto y con la capitanía y titularidad como ultimo hombre del equipo.
Algo que ya de por sí es un ejemplo. ¡Muchas Gracias Safa!.



OLIMPICO

OLIMPIADAS INTERLIGAS SUDAMERICANAS

El evento mas importante de las juventudes armenias de Sudamerica, se desarrolló entre los días 17 y 22 de Julio, en Montevideo (ROU), contando con la participación de las delegaciones de Bs. As., San Pablo, Cordoba, y la filial anfitriona, quienes compitieron en Futbol (Cat. 1era y menores), Basquet (Masc. y Fem.), Voley (Masc. y Fem.) Ping Pong (Masc. y Fem.), Ajedrez y Tavlí. Sin lugar a dudas, otro gran triunfo de la Liga de Jóvenes, otro gran triunfo de UGAB.

Las Olimpíadas Sudamericanas de Liga de Jovénes, como todos sabemos, son los encuentros deportivos que movilizan y nuclean anualmente, en distintas filiales, a gran cantidad de jóvenes deprotistas de las comunidades armenias de Montevideo, Córdoba, San Pablo y Buenos Aires.

Ahora, más allá de los logros que se alcanzan año a año en muchísimos aspectos (ya van 18!), tal vez en muchos otros aspectos este encuentro juvenil no esté totalmente aprovechado, ni es lo que podría llegar a ser en tanto y en cuanto no se profundicen sus valores esenciales, ni se amplíen las actividades que muy posiblemente puedan llegar a desarrollarse (como la propuesta, que ya ha funcionado en parte, de su espacio cultural -que no por "cultural" tiene que entenderse algo formal y aburrido necesariamente dentro del programa olímpico y con representación de cada una de las filiales.

Si bien el deporte es el instrumento de encuentro de cada año, éste no debe constituirse en la finalidad de la Olimpiada, en primer lugar porque estaríamos confundiendo la excusa de reunir a tantos jóvenes con el sentido de dicho evento, que es confraternizar.

Y en segundo término, muchos jóvenes que no practican deportes bien pueden intervenir en otras diversas actividades o disciplinas que sirvan para divertirnos e integrarnos más.

Todo esto serviría para no quedarnos con el clima de euforia y enfrentamiento que producen los partidos, buscando en cada comida, cada reunión, un sincero encuentro donde tratar de conocernos mejor y hallar más puntos en común. Esto debe ser algo permanente o se debe encontrar en los más pequeños detalles, tales como los de compartir la mesa durante el almuerzo o la cena con los jóvenes de otra delegación, reuniéndolos para conversar o inclusive cantar.

Son sólo seis o siete días que disponemos, cada año, para reunirnos todos y sacar algo provechoso y positivo de cada encuentro. Por otro lado esta jornada juvenil no debe permanecer como un hecho aislado a lo largo del año, sino que los logros de éstas deben fomentarse y extenderse a través de una mayor fluidez del diálogo entre las distintas filiales, o motivando encuentros alternativos entre las comisiones de Liga de Jóvenes.

De esta manera, conociendo y comunicándonos más, los jóvenes de las comunidades armenias de Sudamérica, tendremos la posibilidad de trabajar más juntos en la construcción del futuro de la Diáspora.

UGAB
LIGA DE JOVENES

LO BUENO DE LAS OLIMPIADAS FUE.....

...Que no se registraron actos de agresión física en ningun encuentro.

•El futbol Juvenil: Nivel y categoría en los 4 equipos, en donde sobresalieron los "BOTIJAS" de Montevideo, por el buen trato de pelota y la habilidad. Numerosa concurrencia en los partidos, y fluida confraternización entre los integrantes de los 4 planteles. Otro acierto del Comité Olimpico....

•Las batucadas organizadas por la "TORCIDA" de San Pablo.

•Basquet Femenino: 2 Test-Match de prueba sin puntos para la general (Montevideo-Bs.As.), confirmaron la noticia. El año que viene lo presentan las 4 filiales y tendrá puntos para la general. La platea y la popular masculinas agradecidas....

•Juan Manuel Eujanian: Delegado deportivo de la filial Bs.As. el último en acostarse, el primero en levantarse: Un Ejemplo.

•La indumentaria que utilizo Bs.As. en Futbol de Salón, (Similar a la utilizada por la Selección Argentina en el Mundial 90).

•El Sr. Arakel Kirbassian (Bs.As.), "TIFOSI" Nº 1 de los equipos de Futbol de Salón (1era. y menores), los siguió a todas partes y en todos los horarios.

•La hinchada de Bs. As: Por canticos y presencia fue comparada con la "12" (es decir la hinchada de Boca).

•Roberto Devirian: Presidente de la "LIGA" de Montevideo. Jugó representando a su filial en Basquet, Ajedrez y tavlí, ganando a todo en los 3 deportes. Lo llaman el "MATADOR"...

•Los lesmeyun del sabado a la noche (¡Felicitaciones a las Damas de Montevideo! ¡Realmente muy buenos!).

•Cordoba y su costumbre de ganar Ping Pong masculino. Una vez mas y van....

•"OLE, OLE, OLE, OLO... DIEGO DIEGO" (Cantico entonado por el público napolitano durante el mundial, para alentar a Diego Maradona. Tomado por la hinchada de Bs.As. en estas olimpiadas, fue transformado en el estribillo de cabecera de la misma.).

•"MENK POLORS HAI ENK". Canción de las Olimpiadas Interligas Sudamericanas creada y entonada por el Conjunto "EREVAN 50".

LO QUE NADIE SE ATREVIO A DECIR DE LAS OLIMPIADAS !!!

•Según testimonio de su compañero de habitación, el delegado deportivo de Buenos Aires no habría tenido oportunidad de llegar a utilizar su cama. (Algunos inclusive han llegado a asegurar que era quien abría y cerraba la sede de UGAB Montevideo).

•Los integrantes del equipo de ajedrez de Buenos Aires serían los únicos en ganar sólamente el certamen que no jugaron.

•Según fuentes confiables, el presidente de Liga de Jovénes de nuestra filial habría sido visto por tando un violín que solía tocar en sus noches de insomnio (las que, por tanto, se convertían en noches de insomnio para toda la delegación).

	MONTEVIDEO	BS.AS.	CORDOBA	SAN PABLO
VOLLEY FEM.	3º	2º	4º	1º
VOLLEY MASC.	1º	3º	4º	2º
PING PONG. MASC.	2º	3º	1º	4º
PING PONG FEM.	1º	2º	4º	3º
TAVLI	1º	1º	3º	2º
FUTBOL MAYORES	4º	3º	2º	4º
FUTBOL CADETES	1º	3º	2º	4º
BASQUET MASC.	1º	1º	•	•
BASQUET FEM.*	2º			

* SIN PUNTOS PARA LA GENERAL

POSICIONES FINALES

1 -MONTEVIDEO
2 -BS. AS.
3 -CORDOBA
4 -SAN PABLO

Հայրենի Իրավիճակին Մասին

Հայրենի թատերաբեմը խրովող իրադարձութիւններուն հոլովոյթը թելադրած է ծայր աստիճան մտահոգիչ փուլ մը, որ համայն հայութիւնը՝ դէմ յանդիման կը դնէ յուսահատական ընդհաւնուր զօրաշարժի մը:

Հայ քաղաքական արթուն մտքին համար՝ տիրող իրավիճակը կը պարփակէ անկրկնի նոյնքան աղէտ, որքան՝ արտաքին փաթթուրանական վտանգը, որ դամոկլեան սուրի պէս, կը սպառնայ մեր լինելութեան:

Փողոցին վրայ հեղինակութիւն ունեցող տասնեակ իրերամերժ կազմակերպութիւնները գիտակցելով հանդերձ այս իրողութեան՝ տակաւին իրենց անպատասխանատու ելոյթներով թէ՛ արարքներով աւելի եւս կը բարդացնեն, արդէն առանց անոր ալ կնճռոտ, հայրենի ճգնաժամը:

Անջատ ու զինեալ հակառակորդներու պէս՝ սոյն խմբաւորումները, որոնց գործունէութիւնը աւելի զինուորական է քան՝ քաղաքական, ժողովուրդին ամբոխային ոգեւորութեան վրայ ներգործելով՝ ամբողջական ջլատումի դատապարտած են պետութիւնը ու կառավարական մեքենան: Աւելի'ն՝ ի գործ դրուած միջոցներուն մէջ, չեն բացառուած բիրտ ուժն ու պիւրեկրչութիւնը՝ մէկէ աւելի տարբերակներով:

Հետեւաբար՝ պետութիւնը դարձած է «քաղաքական դիակ»՝ ըստ յայտնի դէկավարի մը,պետութիւն ՝ որ ոչ խօսք ունի, ոչ հեղինակութիւն, ո՛չ իսկ կարեւորութիւն:

Կ'արժէ կանգ առնել հոս եւ պատասխանատուներուն ընել հետեւեալ անհնաւսափելի հարցումները.

ա.- Վասն ի՞նչ ազգային կամ հայրենասիրական սկզբունքներու՝ կը ստեղծուի սոյն անիշխանութիւնը, կամ աւելի ճիշդը՝ սոյն զինեալ բազմիշխանութիւնը:

բ.- Ո՞վ կրնայ օգտուիլ ներքին քաոսէն եւ ովքերո՞ւ կրնայ ծառայել հայրենիքի «լիբանանացում»-ը, որուն մասին լուրջ ակնարկութիւններ սկսած են լոյս տեսնել հայրենի մամուլին մէջ:

գ.- Ի՞նչ գործընթացքի մէջ է ինքնապաշտպանութեան կազմակերպութիւնը՝ որ կ'ենթադրէ առաւել լրջութիւն եւ նուազ աղմկարարութիւն եւ ուժի ցուցադրութիւն:

դ.- Նախընտրելի չէ՞ մեր պատմութեան ճիշդ այս ճակատագրական պահուն՝ առաւել հաւաքել, լարել եւ համադրել մեր բոլոր ուժերը, կարողութիւններն ու միջոցները՝ զանոնք տարտղնելէն, կամ իրարու դէմ հակադրելով, չէզոքացնելէն: Ո՞ւր է արցախեան պահանջատիրական տարերքին յայտնաբերուած Միութեան վեհ ու դրական ոգին:

ե.- Ի՞նչ նախապատուութիւն տրուած է քաղաքական իրատեսութեան, դիւանագիտութեան դերին, ողջախոհութեան, որոնք կը պարտադրեն մեզի՝ երբեք մտահաս չընել մեր աշխարհաքաղաքական տխուր իրականութեան բոլոր տուեալները եւ միշտ նկատի ունենալ տակաւին շատ մօտ անցեալը (1917—1918 թուականներուն յատկապէս):

զ.- Քաղաքագիտական ի՞նչ պատրաստութիւն եւ անցեալ ունին մեր քաղաքական նորելուկ առաջնորդները՝ որոնց ձեռքին մէջ պատանդ է այսօր՝ Մայր Հայրենիքի ամբողջ ճակատագիրը:

Վերջին, բայց ոչ վերջնական հարցում մը եւս՝

է.- Խ. Միութեան վերջնական տարաքայքայումի պարագային —Աստուած մի արասցէ— ի՞նչ իրապաշտ քայլեր նախատեսուած են, եւ ի՞նչ լոկեան աշխատանք կը տարուի: Աւելի նախընտրելի չ'է, որ այս եւ այլ հարցերու գծով՝ աւելի սերտօրէն ու պատշաճ կերպով գործակցին հայրենի պետութեան հետ, ուր հաւանաբար կան այլապէս աւելի փորձառու եւ հմուտ քաղաքագէտներ:

Տակաւին շատ երկա՞ր է հարցումներու շարքը, բայց բաւականանք այսքանով միայն ու տեսնենք, թէ գործնականին մէջ ինչ կարեւորութիւն կը տրուի ընդգծուած հրամայականներուն:

Հայաստանի ներքին վիճակը, ըստ երեւոյթի, հասած է ազգային աղէտի համեմատութիւններու, ուր առկայ են անշուշտ՝ թէ՛ բնական— արտաքնական աղէտներուն թէ՛ ազերի երկար շրջափակումին տխուր հետեւանքները: Բայց մանաւանդ ուր առկայ են՝ Խ. Միութեան ընկերա—տնտեսական ցնցումներու եւ այլ ժխտական երեւոյթներու ժխտական անդրադարձները:

Հակառակ անոր որ հնարաւոր չէ ամբողջովին խուսափիլ այսօրւան եւ հետաքայի աւելի ծանրակշիռ հասկանալիութիւններու հետեւանքներէն, որոնք կրնան ըլլալ սովորական—արտասովոր դէպքերէն՝ մինչեւ իսկ Խ.Միութեան ամբողջական տարաքայքայումը, այսու հանդերձ՝ քաղաքական նորելուկ դէկավարները, ըստ երեւոյթի, տակաւին չեն կրցած որդեգրել ճշգրիտ ու իրատես ուղեգիծը՝ հայրենիքը պաշտպանելու ամէն յոռետես հասկանալիութիւններու հետեւանքներուն դէմ:

Եթէ Կորպաչէվի փերեսթրոյքան ու կլասնոսթը տակաւին կ'ընձեռեն որոշ հնարաւորութիւններ՝ խօսքի, արտայայտութեան, գործի եւ շարժումի, ապա Խ. Միութեան մէջ տիրող պայթուցիկ կացութիւնը երբեք առիթ չի տար, որ չարաչար գործածուին այդ ազատութեան հնարաւորութիւնները, որ գործածուին մանաւանդ՝ հայրենի պետութեան դէմ, կամ բազմաչարչար, սգաւոր եւ ուղեկորոյս մեր ժողովուրդին դէմ:

Ներելի չէ յանուն հատուածական նպատակներու՝ շահագործել հայրենի ժողովուրդի դժբախտութիւնները, եւ նոր ցաւեր ու կորուստներ պարտադրել անոր:

Ներելի չէ, որ Հայ Դատը գործածուի իբրեւ քաղաքական խաղաթուղթ՝ թուրքին հետ անմիտ բանակցութիւններու սեղանին նստելու համար: Ոչ ոք իրաւունք ունի այդ սուրբ դատը՝ սակարկութեան դնելու՝ ոտնակոխելով թէ՛ մեր պատմական անծամանցելի իրաւունքները, թէ՛ մեր մէկ ու կէս անմահ ու սուրբ նահատակներուն յիշատակը:

Ոչ ոք իրաւունք ունի վտանգելու մեր հայրենիքը, որ Խ. Հայաստանն է: Մեր հայրենիքը, որ «Մեծ Երազին» մի թանկագին հատորն է եւ հայութեան վերջին ու միակ կոտանը՝ անջատողական—արկածախնդրական քաղաքականութիւն խաղալով:

Ոչ ոք իրաւունք ունի, որեւէ պատրուակի տակ՝ ինքնապաշտպանութեան սահմանուած զէնքը՝ ուղղելու իր հայ եղբօր դէմ:

Վերոյիշեալ միեւնոյն ղեկավարը կ'ըսէ նաեւ թէ՝ վերջակէտ դրուած է, արդէն անհմաստ ու ամլացած ցոյցերուն, գործադուլներուն: Ողջունելի՛ իրապէս դրական այս քայլը:

Խ. Միութեան տարածքին տեղի ունեցող անջատողական երեւոյթները, հետու ընդօրինակելի տիպարներ հանդիսանալէ՝ մեզի կը թելադրեն առաւել զգաստութիւն եւ շրջահայացութիւն:

Այդ երեւոյթները մեզ կը հրաւիրեն, որ նկատի առնենք մեր աշխարհա—քաղաքական պայմանները, մեր տնտեսական եւ ենթահողի կարելիութիւնները, որպէսզի ընտրենք միակ խելացի ուղին՝ որն է տնտեսական հզօրացումը, քաղաքական իրատեսութիւնը եւ դիւանագիտական, զանգուածային դիւանագիտութեան ողջախոհութիւնը:

Կը բաւէ խաղալ մեր ժողովուրդի ճակատագրին հետ: Այս աղէտին դէմ, արտերկրի մամուլին մէջ, յօդուածագիրներ՝ աճազանգի-օրէ օր աւելի-արտաճմփիկ կոչեր կ'ուղղեն որոշ քաղաքական պատասխանատուներու:

Պահն է, որ անոնք մտիկ ընեն այս ազդարարութիւնները եւ չի խաղան կրակի հետ, որուն համար համարատու են թէ՛ մեր ժողովուրդին եւ թէ պատմութեան անողոք դատաստանին:

Նորայր Գարատանեան

«Ե'ւ Ռուսիոյ, Ե'ւ Թուրքիոյ» Հետ Ըլլալու Նոր Վարքագիծին Մասին

Գրեց՝ Անդրանիկ Չելեպեան

Արեւմուտքը միշտ Թուրքիոյ կողքին

Ամերիկայի եւ առհասարակ արեւմտեան մեծ տէրութիւններու արտաքին՝ քաղաքականութեանց հիմնաքարերէն մին կը հանդիսանայ Թուրքիոյ, ինչպէս նաեւ Խ.Միութեան հարաւի իսյամ հրկիրներուն զօրաւիգ կենալ, որպէս պատուար Ռուսիոյ դէմ: Այսպէսով արեւմուտքը կը ջանայ արգիլել հիւսիսի հսկայիին տարածումը դէպի հարաւ, դէպի տաք ջուրեր:

Այս քաղաքականութիւնը ի զօրու էր 19-րդ դարուն, երբ Անգլիան կը նկատուէր աշխարհի թիւ մէկ տէրութիւնը —1853-ի Խրիմի եւ 1877-1878-ի ռուս—թրքական պատերազմները կը հանդիսանան ցցուն օրինակները այն ժամանակուան Ռուսիան իր պատճառէն դուրս չթաղելու անգլիական դիւանագիտութեան:

Թուրքիոյ միշտ զօրաւիգ կենալու այս քաղաքականութիւնը ի զօրու էր նաեւ Մեծ Եղեռնի վաղորդայնին, 1919, երբ Անկախ Հայաստանի Հանրապետութեան կողմէ երկու պատուիրակութիւններ կը բախէին դռները Ամերիկայի Պետական Քարտուղարութեան: Սոյն պատուիրակութիւններէն մին, գլխաւորուած Յովհ. Քաջազնունիի կողմէ, (Ցակոբ) Բագրատունիի գլխաւորութեամբ, կը յուսար զինուորական օժանդակութիւն ստանալ Ամերիկայի կառավարութենէն: Այս վերջինի պատուիրակութեան մաս կը կազմէր, ի միջի այլոց, Զօր. Անդրանիկը:

Ամերիկահայերը շուրջ միլիոն մը տոլար կը հանգանակէին ի դիպաստ սովի մատնուած իրենց հայրենի բոյրերուն ու եղբայրներուն, որոնք, 1918—19-ի ձմեռը կու տային առ նուազն 150.000 զոհ: Գայթակղուցուցիչ զինուորական օժանդակութեան, դժբախտաբար Պետական Քարտուղարութեան դռները կը գոցուէին զօրավարներ Բագրատունիի եւ Անդրանիկի երեսներուն, եւ Հայաստանի Հանրապետութիւնը կը մնար անօգնական ու անպաշտպան, Քեմալական թուրքիոյ սպառնալիքներուն դիմաց: Առիթով մը, Մ.Ն. Ծերակուտական Ճոն Ուիլիըմզ հայ պատուիրակները Սպիտակ Տուն առաջնորդեց: Նախագահ Վու-

(Շար. Էջ 9)

Պարտադիր Ծառայութեան Նուազումը

Ելական պարտադիր զինուորութիւնը պիտի տեւէ 4 ամիս միայն։ Նոր օրէնքի մը, որ Խորհրդարանին պիտի ներկայացուի յառաջիկայ Օգոստոսի սկիզբները։ Սոյն նուազումը պիտի կիրարկուի զուգահեռաբար զինուորական միաւորներու նոր դասաւորումի մը, երկրի պաշտպանութեան ընթացիկ խնդիրներուն նայելով։ Այսպէս հաստատեց Պաշտպանութեան Նախարարութեան Տեղեկատուական Խումբի Տնօրէնը, որ անցեալ Նոյեմբերին նախօրօք յայտնած էր նման օրէնքի մը կիրարկումը։

Խորհրդարանի ներկայացուելիք օրէնքի ծրագրին մաս կը կազմեն նաեւ այլ տրամադրութիւններ՝ յատկապէս անոնք, որ լիազօրութիւն կու տան նախագահին՝ պահանջելու զինեալ ուժերու միջամտութիւնը երկրին կրիւներու ընթացքին եւ նախապէս արտակարգ վիճակ հռչակած ըլլալու պարագային։

Առաջ կը նախատեսուին «պատերազմական խորհուրդ» մը եւ զինուորական խորհուրդ» մը, հաւանաբար պաշտպանութեան նախարարի եւ սպայակոյտի հրամանատարի հայեցողութեան ներքեւ։

Լիմա—Փերու

Ֆուժիմորի Կը Ստանձնէ Փերուի Իշխանութիւնը

Երկրին իշխանութեան ղեկը պաշտօնապէս ստանձնելու նախօրեակին՝ Փերուի Նորընտիր, անցեալ Ցունիսին, նախագահ Ալպերթօ Ֆուժիմորի կը դիմագրաւէ պայթուցիկ վիճակ մը։ Անցնող տասի մը օրերուն, հետզհետէ աւելի կը սաստկանան ահաբեկչական գործերը, երկրին մէջ ստեղծելով անապահովութեան յոռետեսական կլիմայ մը։

Առ ի կանխարգելութիւն, իշխանութեան փոխանցումի արարողութիւններուն ներկայ ըլլալ ուզող, օտար պատուիրակութիւններուն դէմ ահաբեկչական հաւանական արարքներու՝ զօրաշարժի ենթարկուած են աւելի քան 20 հազար ոստիկաններ եւ զինուորներ, յատկապէս Լիմէի Զավէս միջազգային օդակայանին շուրջ։

Ապահովութեան այս խառն ուժերուն պարտականութիւնը պիտի ըլլայ՝ եկող օտար ներկայացուցիչներու պահպանումը «Մառ»-յական Շինայեթօ Լումինոսօ շարժումի թէ Չէ Կեվարայական Թուփաք Ամարու ձորափորձերուն դէմ։

Իշխանութեան փոխանցումի արարողութիւններուն մէջ՝ որ տեղի պիտի ունենան վաղը, Շաբաթ 28 Ցուլիսին, Խորհրդարանին մէջ՝ ներկայ պիտի ըլլան Արժանթինի նախագահ Գարլոս Սաուլ Մենեմ, Պոլիվիոյ նախագահ Խայմէ Փաս Սամորա, Գոլոմպիոյ՝ Վիրխիլիո Պարճօ, Չիլէյի՝ Փաթրիսիօ Այլվին, Գուատեմալայի՝ Ֆիտէլ Քասթրօ, Կուբայի՝ Վինիսիօ Սերէսօ եւ Վենեսուելայի՝ Գարլոս Անտրէս Փերէս։

Այս ծայրագոյն ահազանգի յատուկ միջոցառումները, որ պահուած էին զինուորական վիճակի մէջ դրած է, ըստ պաշտպանութեան նախարար Վենուիս Վելասքէսի, 80 հազար ոստիկան եւ 200 հազար զինուոր՝ կը յայտնեն կառավարական պայատին դէմ կատարուած յարձակումին, որուն հետեւանքով 30 հոգի, մեծ մասը քաղաքացիական վնասներու առիթներ։

Խ. Միութեան Օգնութեան Կոչը

Ամսոյս սկիզբին մը ընթացքին, միաժամանակ Իտալիոյ վարչապետ Ճուլիօ Անտրէօթիի, Մ. Կորպաչէվ յանձինս Խորհրդային Միութեան, որպէսզի յառաջիկայ երկու տարիներուն ի վիճակի ըլլայ ներքին սպառումի համար ապահովելու իր ցորենի ներկայ պահեստները։

Միութեան Թիւ մէկ ղեկավարը բացատրեց, թէ Արեւմուտքի տնտեսական վերակառուցել։

Կորպաչէվ ապա յիշեցուց թէ՝ յառաջիկայ երկու տարիներուն, ուր ներածութեան, ու նաեւ երկրի ճարտարարուեստական կարողականութեան զարգացման՝ ազատ շուկայի դրութեան հիմքերու վրայ։

Կորպաչէվ յիշեցուց թէ՝ յառաջիկայ երկու տարիներուն, ուր ղեկավարութիւնը կոչուած է դիմագրաւելու պահանջք մըն է։

Միաժամանակ նախագահ Եւրոպայի տնտեսական համայնքին, Արեւմուտքի օգնութիւնը հիմնական պահանջք մըն է։

Ֆինանսական վարկերը՝ Խ. Միութեան։ Բայց եւ այնպէս ոչ մէկ համաձայնութիւն գոյացաւ ըլլալ իտալական ըլլալ Եւրոպական օգնութիւններու հաւանականութեան շուրջ՝ Խորհրդային բարեկարգումներու յայտարարելու գծով։

Կ'արժէ ըսել թէ՝ Իտալիա, Ֆրանսա եւ Արեւմտեան Գերմանիա Եւրոպայի այն երկիրներն են՝ որ կը յատկացվին փերեսթրոյքայի յաջողութեան համար տնտեսական անմիջական օգնութեան հրամայականը՝ առ ի երաշխաւորութիւն Եւրոպայի ապահովութեան։

Առաւել ննդեղէն թէ սպառումի այլ կենսանիւթերու արտադրութեան համար՝ Խ. Միութիւնը նախապատուութիւն կու տայ տեղական գործարաններու եւ գործակցութեան օտար ընկերութիւններու միջեւ, ըսաւ Կորպաչէվ, աւելցնելով որ Խ. Միութիւնը՝ չի կրնար օտարներէն կախեալ մնալ։

Բաց ասոր, Խ. Միութիւնը կը նախատեսէ նոր որոշումներու ծրար մը, որ կը վերաբերի՝

ա.- Դրամատնական գործունէութեան եւ վարկերու յատկացումի դրութեան կազմակերպութեան։

բ.- Անհատական հաստատութիւններու եւ անանուն ընկերութիւններու ստեղծման։

գ.- Հողագործական բարեկարգումներու գործադրութեան եղանակին ու պայմաններուն։

Միւս կողմէ՝ Գ. Ելցին արտօնեց՝ Ռուսիոյ Հանրապետութեան տարածքին ազատ վաճառքը՝ սպառողներու եւ ծախողներու միջեւ, ըլլան անոնք կառավարական կամ համագործակցական հաստատութիւններ։

Սոյն միջոցառումները՝ կոչուած են յաղթահարելու սննդեղէնի աղէտը՝ ըստ Ելցինի։

Ուրիշ հետաքրքրական լուր մը։ Խ. Միութենէն չուրջ 24 գործատէր կը հետեւին, ԱՄՆ-ի Loyola Marymount համալսարանին մէջ, ամառնային կառաւարչագործումի դասընթացքներու, ուր կը տեղեկանան ղեկավարական աշխարհի տնտեսութեան գաղտնիքներուն՝ յատկապէս վաճառքի, վարկի եւ այլ բնագաւառներու հետ աղերս ունեցող հարցերուն։

Սոյն ձեռնարկը կազմակերպած է Խ. Միութիւնը՝ գործակցաբար իտալական ընկերութիւններու հետ։

Անդրանիկի Աճիւնները Հայաստան Կը Փոխադրուին

Հայաստանի Նախարարաց ժողովուրդին որոշումով, Սեպտեմբերին Հայաստան պիտի փոխադրուի Զօր. Անդրանիկին աճիւնները, որոնք կը հանգչին Փարիզի Փէր—Լաշէզ գերեզմանատան մէջ։ Փոխ—Վարչապետ Վ. Խոջամիրեանի գլխաւորութեամբ ստեղծուած է յանձնաժողով, որ պիտի մշակէ եւ իրականացնէ աճիւնները տեղափոխման միջոցառումները եւ գործողութիւնը։ Այս խնդրին առընչակից բոլոր միջոցառումներէն, տեղեակ պիտի պահուին Հայաստանի Ժողովուրդը։ Երեւանի քաղաքապետ Ա. Գեղամեանին եւ Հայոց Համազգային Շարժումի ղեկավար Ն. Մուշեղեանին յանձնարարուած է կազմակերպել բարեկարգումը այն տարածութեան, որ պիտի յատկացուի Անդրանիկին, կազմակերպել վերաթաղումը եւ հոն զետեղել ժամանակաւոր տապանաքար մը, մինչեւ որ Հայկական ԽՍՀ Պետշինի, Հայաստանի Ճարտարապետներու Միութեան, Սփիւռքահայութեան հետ Մշակութային Կապի Կոմիտէի գործակցութեամբ որոշուի Անդրանիկի յուշարձանին լաւագոյն նախագիծը։ քաղաքապետութեան յանձնարարուած է պատրաստել Ֆրանսայի հասարակայնութեան ուղղուած շնորհակալութեան եւ երախտագիտութեան խօսքով յուշաքար մը, Փարիզի Փէր Լաշէզ գերեզմանատան մէջ զետեղուելու համար։

Սփիւռքահայութեան Հետ Մշակութային Կապի Կոմիտէին յանձնարարուած է յայտնել Փերանսահայ համայնքի ղեկավարներուն, որ աջակցին վերաթաղման արարողութեան եւ Անդրանիկի աճիւնին տեղափոխման համար Ֆրանսա մեկնող պատուիրակութեան։ Կոմիտէն, քաղաքացիական օդանաւորդութեան հայկական վարչութեան հետ միասին պէտք է լուծէ նաեւ Անդրանիկի աճիւնները Փէր Լաշէզէն փոխադրելու հարցը եւ Երեւանի քաղաքապետութեան ու Փրանսահայ կազմակերպութիւններու հետ դիմէ Փրանսական կառավարութեան՝ փոխադրութեան արտօնութիւնը ստանալու համար։

Հայաստանի Նկարիչներու Միութեան եւ Գեղարուեստի Տունին պարտականութիւն տրուած է մէկ ամսուան մէջ պատրաստել Անդրանիկի յորելեանական յուշամետալները։

Մեր կողմէ յայտնենք, որ 1927 թուականին կ'որոշուէր Անդրանիկի մարմինը գմռսել եւ Հայաստան փոխադրել։ Զօրավարին աճիւնները փոխադրութեան պիտի ընկերանար Տիկ. Անդրանիկ։ Մարմինը երբ Ամերիկայէն Ֆրանսա կը հասնէր (20 Ցունուար 1928), մնաց հոն, որովհետեւ Հայաստանի կառավարութիւնը (կամ վերին ղեկավարութիւն մը) նոյն ամսուն առնուած որոշումով մը արգելք կ'ըլլար դագաղին փոխադրութեան։

Արմենիա Եւ Ուրարտու

Նորէն կրկնենք մեր առաջադրանքը: Արարատ (Ուրարտու) մեր երկրի անունն էր միայն սեմական լեզուներու մէջ: Արեւմտեան մատենագիրները, ամենահին դարերէն ի վեր, չեն գործածած այդ բառը որովհետեւ իրենք ունէին ուրիշ բառ մը՝ Արմենիա, իրենց (արեւմուտքի) լեզուներուն մէջ: Նոյնիսկ Գէորգ—Մեսրոպ կ'եզրակացնէ թէ «Արարատ—Ուրարտու անունը արիական չի կրնար ըլլալ որովհետեւ առաջին անգամ գործածուած է Ասորեստանցիներէն ու Հայաստանի նախաքրիստոնեաներուն ծանօթ չէ» (էջ 43):

Սակայն եւ այնպէս, միայն պարսաւ ունի մեր մատենագիրներուն հանդէպ եւ իբր գիւտարար կանգնելով կը ջատագովէ անկարելի այն ենթադրութիւնը, թէ Հայաստանէն առաջ գոյութիւն ունեցած է Ուրարտու երկիր մը: Յօրոր մը, զոր կառուցած են ամենազգի «գիտնականներ» վերջին հարիւրյիսուն տարիներուն ընթացքին: Անոնք կրցած են խեղդել ձայնը այն միւս գիտուններուն որոնք այն կարծիքը յայտնած են, թէ Հայաստան-Արմենիա-Ուրարտու միեւնոյն ժողովուրդով բնակուած եղած են: Գէորգ-Մեսրոպ կու տայ այդ իսկական գիտնականներէն չորսին անունները՝ Հիւնֆս, Մորթման, Հ.Յ. Հիսարլեան, Հ.Յ. Սանտալճեան, որոնք պնդած են, թէ սեպագիրները Հայաստանի մէջ գրուած են հայերէն լեզուներով:

Հիւնֆսի մասին կը նշէ այսպէս. Հիւնֆս, «Վանի արձանագրութիւններուն մասին», ի թերթին «Ասիական ընկերութեան արբայական հանդէս» հատոր Թ., էջ 387-449:

Մորթմանի մասին կը նշէ. Մորթման, «Հայ բեւեռածեւ արձանագրութիւնք» թրգմ. Դ.Ա. Ապտուլլահեան, Կ.Պոլիս, 1872, էջ Ա-Դ -57:

Իսկ երկու հայ հեղինակներուն մասին կը նշէ. Հմմտ. մասնաւորապէս՝ «Ուրարտական բեւեռագիրներ արձանագրութիւնները», Հռոմ, 1898:

ՄՐՋԻՒԱԾԻՆ ՏԵՍԱՆԿԻՒՆ

Ցաւալի է որ Գէորգ-Մեսրոպ, թէեւ այնքան պաշար հաւաքած է իր գիրքին մէջ, մրջիւնային աշխատանքով, սակայն նաեւ ճիշդ մըրջիւնի նման տեսած է միայն այդ մանրուքները (ինչպէս մրջիւնը կը տեսնէ հողի փշրանքները) միայն անկարող եղած է տեսնելու ամբողջ տեսարանը (նշմարտութիւնը): Մեր ժամանակակիցներէն մէջ, հարիւրաւոր ուսումնասիրողներ կը գտնուին այդ միեւնոյն վիճակին մէջ, եւ գլխահակ օրն ի բուն Ուրարտու կը հոլովեն, առանց ըմբռնելու թէ հարցը ինչի մասին է: Հայաստանի մէջ որոշ թիւով մտաւորականներ բառորդ դար է վեր մատնանիշ կ'ընեն, թէ Ուրարտուն ցնորք մըն է եւ բեւեռագիրներու ընթերցումով կը փաստեն թէ «Ուրարտական լեզուն» հայերէն լեզուն է. սակայն այդ մտաւորականներու ձայնը չէ յաջողած թափանցել դասագիրքերէն ներս, ոչ ալ տապալել միջազգային լեզուներով գրուած սխալներն ու սուտերը:

Ներկայ գրութեամբ մեր արտայայտուած հիմնակէտը, թէ Ուրարտու բառը սեմական (ասորեստաներէն եւայլն) լեզուներու մեծաշնորհն է, աւելի բան ակներեւ է: Նոյնքան ակնբախ իրողութիւն է, որ Ք.Ա. վեցերորդ դարուն Ասորեստանի անկումը եւ Ուրարտու բառին անհետացումը զուգադիպութեան հետեւանք չէ: Ձկայ այլեւս Ասորեստանեան տիրակալութիւն կամ աշխարհակալութիւն, հետեւաբար չկայ նաեւ այդ լեզուի Ուրարտու բառը, Ք.Ա. 6-րդ դարէն սկսեալ: Սակայն կար եւ կայ՝ անփոփոխ՝ Հայաստանը, օտարին լեզուով ինչ որ ալ կոչուի անիկա (Ուրարտու, Արմենիա, իսկ մեր դրացի վրացիներու եւ իրլանդերու լեզուներուն մէջ բոլորովին տարբեր անուններով):

Ուրարտամոլութեան անձնատուր ըլլալէ առաջ, ամենատարրական բանն այն էր, որ մարդ մէյ մը գլուխը վեր առնէր եւ հարց տար. «ինչպէ՞ս կ'ըլլայ որ Ասորեստան կ'անձրեւանայ, եւ զուգահեռաբար միաժամանակ կ'անհետանայ Ուրարտու բառը. իսկ Պարսկաստան կը զօրանայ եւ զուգահեռաբար երեւան կու գայ Արմենիա բառը»: Պատասխանը պարզ է. թէ Ասորեստան (իր Ուրարտու բառով) եւ թէ Պարսկաստան (իր Արմենիա բառով) նոյն պահուն՝ այսինքն Ք.Ա. 6-րդ դարուն՝ կը խօսին միեւնոյն պետութեան մասին, մեր Հայաստանին մասին: Ուրարտուն գործածական անուն էր ճիշդ այնքան ժամանակ, որքան հզօր էր Ասորեստան (Ք.Ա. 16-րդ դարէն մինչեւ Ք.Ա. 6-րդ դար):

Աւելի բան ակնբախ է նաեւ որ Խորենացին կ'ըսէ ՄԵՐ թագաւորութիւնը, երբայական Արարատին (Ուրարտուին) դիմաց: Եւ Խորենացին յաւետեղեակ է նոյնպէս թէ Ասհանազեան գունդերը կը պատկանին հայկական նախարարութեան մը (ոչ թէ անջատ թագաւորութեան մը): Եւ Խորենացիի խօսքը կը վերաբերի ճիշդ այդ բախտորոշ շրջանին՝ Ք.Ա. 6-րդ դարին որ թիւր ու շփոթ պիտի յարուցանէր հետագային, այսինքն մեր շուրջ օրերուն:

Այն ժամանակ երբ կեդրոնի լեզուներ էին ասորեստաներէնն ու երբայերէնը՝ մէկ կողմէն, իսկ յունարէնն ու լատիներէնը՝ միւս կողմէն, ուսեալ մարդիկը եւ պատմագիրները բաւատեղեակ էին թէ սեմական լեզուներու Արարատ-Ուրարտուն հնդեւրոպական լեզուներու Արմենիան էր: Սեմական լեզուներու մէջ բնաւ չէ յիշուած Արմենիան,

(Շար. Էջ 9)

Առողջապահական

Ինչպէ՞ս պէտք է քնանալ

Օրուայ չարժումներէն, եւ թոհուբոհէն յոգնած մարմինը, գիշերը պէտք է հանգստանայ՝ իր ուժերը վերագտնելու համար: Հանգստանալու գրեթէ միակ բնական միջոցը քունն է: Առողջապահիկ քունի մը գլխաւոր պայմաններն ալ՝ անշարժութիւնը եւ հանգստաւէտութիւնն են. երբ մենք հորիզոնական ձեւով մը կը տարածուինք անկողնին վրայ, կը զգանք որ կատարելապէս հանգիստ վիճակ մը ունինք: Բայց երբ ներքին կամ արտաքին գրգռութիւններու ենթարկուած ըլլանք, չենք կրնար հանգիստ քնանալ:

Արտաքին գրգռումները, մասնաւորաբար մեր զգայարանքները գրգռողները —աղմուկ, լոյս, գարշահոտութիւն եւայլն, չեն թողուր որ հանգիստ քնանանք: Ուրեմն քունի պահուն պէտք է լոյսերը մարել: Աղմուկէն խուսափելու համար իբրեւ ննջասենեակ պէտք է ընտրել փողոցի վրայ չնայող սենեակներ: Ազատ կարենալ շնչելու եւ միեւնոյն ժամանակ մարթին շնչառական դերը դիւրացնելու համար, պէտք է թեթեւ եւ թոյլ հագուած ըլլանք:

Ներքին գրգռութիւնները՝ մեր ներքին գործարաններէն յառաջ կու գան. օրինակ ծանրաբեռնուած ստամոքս մը կամ որեւէ ցաւ մը կ'արգիլէ կամ կը խանգարէ քունը: Ուղեղի եւ հոգեկան անհանգստութիւնները՝ նմանապէս: Երբ հանգիստ քնանալ կ'ուզենք, պէտք է մեր ուղեղն ու հոգին պարպենք հոգերէ, մտահոգութիւններէ եւայլն: Պէտք չէ խորհինք մեզ սրտնեղող բաներու վրայ, ապա թէ ոչ անկարելի է որ քունը «աչքերնիս մտնէ»: Իսկ եթէ նոյնիսկ յաջողինք քնանալ, անհանգիստ, մտայոյզ, —որ առողջապահիկ քուն մը քնացած կ'ըլլանք:

Եթէ մարդ յաջողի քնացած ատեն մտահոգութիւնները վրայէն թօթափել, ինչպէս որ հագուստները վրայէն կը նետէ, իսկապէս ուժեղ նկարագրի տէր մէկը եղած կ'ըլլայ եւ ոչ միայն առողջապահիկ քուն մը կ'ապահովէ իրեն, այլ իր ջղային ընդհանուր դրութիւնն ալ մեծապէս կը բարւոքէ:

Առողջապահիկ քանի մը գլխաւոր պայմաններէն մին ալ մեր ըղձելիք օդին քանակն ու որակն է. այդ պայմանին կարեւորութիւնը կ'ըմբռնենք երբ մտաբերենք որ մեր կեանքին մէկ երրորդը քնանալով կ'անցնենք: Արդ, ապականած եւ ոչ բաւարար օդը ոչ միայն մեր քունը կը խանգարէ, այլ մեր առողջութեան ալ մեծապէս կը վնասէ: Առողջապահիկ կերպով շնչելու համար՝ ժամուան մը մէջ հինգ հարիւր լիթր օդի պէտք ունինք, ուրեմն ութ ժամ քունի ընթացքին չորս հազար լիթր օր, այսինքն երկու հարիւր խորանարդ մեթր օդ:

Բայց այսքան քանակով մաքուր օդ մեր սովորական ննջասենեակներուն մէջ չենք կրնար ունենալ, որովհետեւ այն ատեն պէտք պիտի ըլլար 10 մեթր երկարութեամբ, 5 լայնութեամբ եւ 4 բարձրութեամբ մեծ սենեակ մը ունենալ, ինչ որ չատեր չունին: Ճիշդ այս պատճառաւ, անհրաժեշտ է որ պատուհանները բաց քնանանք եւ կամ գոնէ քովնտի սենեակին պատուհանները բաց պահենք քնացած ատեն:

Բայց պատուհանով պատկիլը ալ աւելի անհրաժեշտ է երբ սենեակի մը մէջ մէկէ աւելի անձեր կը քնանան: Ննջասենեակի օդը չպակսեցնելու համար քնացած միջոցին պէտք չէ ծաղիկներ կամ տունկեր ունենալ սենեակին մէջ, եւ ոչ ալ որեւէ կենդանի (չուն, կատու, եւայլն), նաեւ պէտք չէ պահել վառած ճրագ, մոմ, կանթեղ, որովհետեւ մեր շնչառութեան անհրաժեշտ թթուածինը կը սպառեն:

Կը տեսնուի ուրեմն թէ որքան կարեւոր է տան ամենալաւ եւ օդասուն սենեակը ընտրել իբրեւ ննջասենեակ: Ննջասենեակը երբեք պէտք չէ ծառայէ իբրեւ հիւրանոց կամ գրասենեակ, սա խիստ հակառողջապահական է:

Քունի տեւողութիւնը տարիքէ, պարապմունքէ եւ սովորութենէ կախում ունի: Ընդհանրապէս մանուկները, երիտասարդները, մտաւոր եւ ֆիզիքական յոգնութեան ենթակաները աւելի քնանալու պէտք կը զգան: Զարհամանքներու համար ութ ժամ քնանալ անհրաժեշտ է:

Ցերեկ ատենուան քունը գիշերուան քունին չափ կազդուրիչ չէ. ցերեկը քնացողը «գլուխը ծանր» կ'արթննայ:

Նմանապէս չափազանց քնանալը առողջութեան չի նպաստեր, այլ պարագային՝ մարմնոյ անշարժութեամբ, մարմնին մէջ գոյացող կարգ մը թոյներ պէտք եղածին պէս չարտազատուելով դանդաղաշարժութեան եւ զանազան յօդացաւային հիւանդութիւններու պատճառ կ'ըլլան:

Քաղեց՝ Վահէ Պետրոսեան

Բծ. Գ.Օ.Գ.

Կը նուիրեն
Վ. Լոփեան Ազգային Վարժարանին

Ազգային բարերար Պրն. Գրիգոր Դերձակեանի ծննդեան 70-րդ տարեդարձի բարեբաստիկ առիթով՝ Հոգաբարձութիւնս իր ազգականներէն ի բարեկամներէն՝ փոխան անձնական նուէրներու շնորհակալութեամբ ստացած է՝ Ամ. տոլար 1.800.-, Ռուսթրալ 700.000.-:

Արեւշատ կեանք՝ Պրն. Գր. Դերձակեանին:

Հոգաբարձութիւն
Վ. Լոփեան Հայրեր

Առաջնորդ Հ. Խաժակ Ծ. Վրդ. Պարսամեանի Այցը Տիար Ալեք Մանուկեանին

Ա.Մ.Ն.-ի Հայց. Եկեղեցւոյ Արեւելեան թեմի նորընտիր Առաջնորդ Հ. Խաժակ Ծ. Վրդ. Պարսամեանի այցելութիւնը՝ Ամերիկահայ թաղումի նահապետ Տիար Ալեք Մանուկեանին, որուն մանրամասնութիւնները կը հրատարակենք ստորեւ, ձեւակերպական պարզ հանդիպումի մը աւզօգուտ գործակցութեան լայն ասպարէզ մը Եկեղեցւոյ (Արեւելեան Թեմի Առաջնորդարանի) եւ Բարեգործականի կեդրոնին միջեւ:

Ի.Ա.Կ.-ի համար, որուն ղեկավարութիւնը միշտ եւ յատկապէս անցնող շրջանի մը տարիներուն՝ ամէն ճիգ ու ջանք ի սպաս դրաւ՝ ի խնդիր Արեւելեան Թեմի Առաջնորդարանին եւ Բարեգործականի կեդրոնին միջեւ: գործակցութեան ներտացման, սոյն այցելութիւնը՝ ողջունելի նախաքայլ մըն է, որ կը խոստանայ ամրապնդել ազգային միասնականութեան երախտաւոր գործը (խմբ.):



Առաջնորդը Տիար Ռիչըրտ Մանուկեանի հետ:

Անցեալ շաբաթ Տիքրոյթ այցելեց Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Արեւելեան Թեմի նորընտիր Առաջնորդ Հ. Խաժակ Ծ. Վրդ. Պարսամեան: Սոյն այցելութեամբ Առաջնորդ Հայր Սուրբը կը փափաքէր իր յարգանքը ընծայել Ամերիկահայ գաղութի նահապետին՝ Տիար Ալեք Մանուկեանին որ երկար տարիներու ծառայութեան եւ նուիրաբերումի վաստակ մը ունի հայ եկեղեցւոյ եւ հայ գաղութին:

Հանդիպումը կայացաւ Մասքօ հաստատութեան կեդրոնատեղին ուր կը գտնուի Տիար Ալեք Մանուկեանի գրասենեակը:

Հանդիպման ներկայ գտնուեցաւ նաեւ Հ.Բ.Ը.Միութեան նախագահուհի Տիկին Լուիզ Մանուկեան Սիմոն:

Առաջնորդ Հայր Սուրբը իր ջերմ գնահատանքը յայտնեց Տիար Մանուկեանի վաստակին եւ չէշտեց թէ անոր օրինակն ու կեանքի ուղին կրնան իմաստուն խորհուրդներ դառնալ ազգային ու հոգեւոր ծառայութեան նուիրուած ոեւէ ղեկավարի եւ առաջնորդի համար:

Իր կարգին Տիար Ալեք Մանուկեան իր գոհունակութիւնը յայտնեց որ հայ ժողովուրդի եւ հայ եկեղեցւոյ տագնապալի այս շրջանին կրնայ ուրախացած ու կորովի հոգեւոր առաջնորդներ պատասխանատուութեան կը կոչուին մեր եկեղեցւոյ ամենէն ծանրակշիռ գիծերէն ներս:

Հոգեւոր առաքելութիւնը կեդրոնացաւ առաւելաբար հայ կեանքը յուզող այժմու ճակատագրական հարցերուն շուրջ ու զրուցակիցները կրցան միահամուռ կերպով չէշտեցին կարեւորութիւնը ազգային միասնական գործին, մասնաւորաբար այն կազմակերպութեանց եւ հաստատութիւններուն որոնք աւանդականօրէն գործակիցներ եղած են Առաջնորդարանին:

Կատարուած հոգեշահ հանդիպումէն ետք Առաջնորդ Հայր Սուրբը ուղեւորեցաւ տեսնելու ամերիկեան արուեստի մասնաճիւղին հաւաքածոն եւ պահ մը զրուցելու նաեւ մասքօյի տնօրէն ժողովրդական Ռիչըրտ Մանուկեանի հետ: Տիար Ալեք Մանուկեան առաջնորդ Հայրը նուիրեց հատոր մը ձօնագրեց Առաջնորդ Սրբազան Հօր համար, որ ապա ճաշի հիւրը եղաւ Մանուկեան ընտանիքին:

Յուլիս 10, 1990

Հայաստան Կ'առկախէ Կորպաչէվի Հրամանագիրը

Իր անցեալ Շաբաթ, 28 Յուլիսի նիստին՝ հայրենի Խորհրդարանը որոշեց, ձայներու քանի մը չեղոքներով՝ առկախել Մ. Կորպաչէվի հրամանագրին գործադրութիւնը, որ կը պահանջէ 15 օրուայ պայմանաժամի մը ընթացքին, ապագինել բոլոր զինեալ ուժերը:

Հայ Ազգային Շարժումի ներկայացուցիչ Տուարդ Գոչարեան, որ հաղորդեց այս տեղեկութիւնը՝ աւելցուց որ Խորհրդարանը երկրորդ նիստ մը եւս պիտի գումարէ Երկուշաբթի 30 Յուլիսին, հաստատելու համար իր առաջին որոշումը: Ինչպէս նաեւ ըսաւ թէ՝ հայրենի նախագահութեան ընտրութիւն տեղի պիտի ունենայ, ուր Լեւոն Տէր Պետրոսեան իր թեկնածութիւնը յայտնած է՝ Առաջին քարտուղար Վլատիմիր Մովսիսեանի դէմ:

«Ե'ւ Ռուսիոյ, Ե'ւ Թուրքիոյ»...

(Շար. Էջ 6-էն)

տրոյ Ուիլսոնի բարտուղարը՝ Ճոզէֆ Թիւմիւլթի ըսաւ որ Նախագահը կը կարեկցի հայերուն, սակայն կը ցաւի որ պիտի չկրնայ ընդունիլ հայ մեծամեծները, «անհանգստութեան մը» հետեւանքով:

Ցատկանշական է որ Եղեռնէն վերապրած քիւրեղ հայ խլեակներուն ու Անկախ Հայաստանի Հանրապետութեան վերապրումին նկատմամբ Պետական Քարտուղարութեան այս պաղ վերաբերումը տեղի կ'ունենար այնպիսի՛ ատեն մը, երբ այնքա՞ն կարեկցութիւն կար Ամերիկայի մարդասիրական, կրթական եւ կրօնական բարձր շրջանակներուն մէջ, Սուրիոյ անապատները արիւնաքամ դարձած հայ ժողովուրդին հանդէպ:

Այս խաղաքականութիւնը ի զօրու է ներկայիս, նախագահ Պուշի օրերուն, եւ ի զօրու կրնայ ըլլալ տակաւին 21-րդ դարուն, նոյնիսկ եթէ Ռուսիան դառնայ ամենէն ազատ ու ժողովրդավար երկիրներէն մէկը աշխարհի: Այլ խօսքով՝ գաղափարախօսութիւնները կրնան պատըրուակ ծառայել խաղաքականութեան մէջ, բայց ոչ պատճառ: 19-րդ եւ 20-րդ դարերու աւերիչ պատերազմներն ու բշնամութիւնները բրիստոնեայ, ազատ ու ժողովրդավար երկիրներու միջեւ —Անգլիա ընդդէմ Ֆրանսայի, Ֆրանսա ընդդէմ Գերմանիոյ, Անգլիա ընդդէմ Ռուսիոյ— օրինակներ են այս հաստատումին:

Արեւմուտքի վարած այս հիմնական խաղաքականութիւնը՝ Ռուսական կայսրութիւնը մեկուսացնելու հարաւի մահմետական երկիրներուն զօրավիգ կանգնելով, հասկնալի է եւ բացատրելի: Դժուար թէ փոփոխութեան ենթարկուի ան, նամակարշաւներով կամ հայկական լոպիով: Հետեւաբար, խաղաքական մեծ ակնկալութիւններ պէտք չէ ընպասել արեւմուտքէն, որովհետեւ Թուրքիան ծանր կը կշռէ եւ արգելք է մեր բաղձանքներուն:

Ռուսերը թաթարներուն հե՞տ (Շար. 1)

Արմենիա Եւ Ուրարտու

(Շար. Էջ 8-էն)

ինչպէս որ լատին եւ յոյն մատենագիրները երբեմ չեն յիշատակած Ուրարտու երկիր մը: Իսկ Հիթիթները Հայասանը կոչած են Հայասա (ինչ որ աւելի հարազատ է) ճիշտ այն ժամանակ երբ ան Ուրարտու էր Ասորեստանի լեզուով: (Կը կրկնենք իբրեւ յիշեցում): Դժբախտութիւն է որ 19-րդ եւ 20-րդ դարերուն, փիլիսոփական կոտորածին (ցեղասպանութեան) եւ հոգեկան կոտորածին (բրիստոնէութենէ ուծացումին) առընթեր, հայութիւնը ենթակայ դարձաւ երրորդ կոտորածի մըն ալ, որ եղաւ իր պատմութեան խեղաթիւրումը միամիտներու կամ չարամիտներու կողմէ, որպէսզի հայ ժողովուրդը սեփականազրկեն ոչ միայն իր հողերէն, այլեւ իր անցեալէն, իր պատմութենէն, նոյնիսկ եւ Հայկեան մեր անցեալին փոխարէն, աշխարհով մէկ տարածեցին Ուրարտու-Արարատի առասպել մը: Ինչպէս որ ներկայիս չկայ Արմենիա մը Հայաստանէն տարբեր, նոյնպէս ալ անցեալին չէ եղած Ուրարտու մը Հայաստանէն տարբեր: Եւ մենք յառաջդէմ լուսաբանեցինք մեր երկու առաջադրութիւնները. սեմական լեզուի բառ է Ուրարտու բառը. եւ այդ բառը անհետացած է սեպագիր արձանագրութիւններէն ճիշտ այն ատեն երբ հինգ է գայն գործածող տէրութիւնը՝ Ասորեստան (Ք.Ա. վեցերորդ դար):

Սակայն հայու պարտականութիւնն է կանգուն պահել հինգ հազար տարիներու մեր պատմութիւնը հաւատարմօրէն այնպէս ինչպէս մեր փիզիքական գոյութեան մէջ կը կիրարկենք թէ՛ Հայկ նահապետի եւ թէ Գրիգոր Լուսաւորիչի բարոյական աւանդները մեր հոգեւոր կեանքը սնեռելով բրիստոնէութեան վերակենդանացնող պատգամին:

Գրեց՝ *Սահակ Պալըգեան* (Շար. եւ Վերջ)

Գաղափարախօսական

Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը Իր Սկզբունքային Գործով Եւ Ուղիով

Գրեց՝ *Օհան Պուտրմեան*

Այսօր, երբ ամբողջ հայութիւնը հայրենի հողին թէ հայ սփիւռքի մէջ կը գտնուի պատմականօրէն ծանր շրջադարձի մը դիմաց, երբ ազգային ու միջազգային պայմանները շատ աւելի բարդ վիճակ մը կը պարզեն, եւ, հետեւաբար՝ հայութեան կեանքին ու ճակատագրին հետ կապուած գործօնները՝ շատ աւելի բազմացան, իբրեւ Ռամկավար Ազատականներ յենուելով մեր պատմական հարուստ փորձառութեան վրայ եւ մեր կողքին ունենալով հայ ժողովուրդին վստահութիւնը, զօրակոչի պէտք է ենթարկենք մեր ներքին բոլոր կարողութիւնները, ժամանակակից մակարդակով վերակազմակերպելու հայութիւնը իբրեւ քաղաքականացած ազգային հաւաքականութիւն, ապահովելու համար անոր միջազգայնօրէն ճանչցուած պահանջատիրութիւնը ի խնդիր մեր Մեծ Երազ-ին, սկսելով Արցախի վերամիացումէն:

Կուսակցութիւնները ստեղծուած են ծառայելու համար ժողովուրդին: Մեր ժամանակակից պատմութիւնը մանրամասն քննելով, պիտի տեսնենք թէ մեր կուսակցութիւնը ինչպիսի ծառայութիւն կատարած է հայ ժողովուրդի բարօրութեան ի խնդիր: Այս պարագային, մեր ժամանակակից պատմութիւնը քննելով առարկայական չափանիշներով ու մանաւանդ ակատ առնելով, թէ Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան ամբողջ գործընթացը եղած է անշահախնդիր ծառայութիւն մը: Դրապաշտ հայրենասիրութիւնը, իրապաշտ խորհելակերպը, առողջ ու ողջմիտ ազգասիրութիւնը եւ ժողովրդավարական գործելակերպը եղած են զայն առաջնորդող սկզբունքները եւ անոր կեանքին ու գործունէութեան գլխաւոր յատկանիշները:

Անշուշտ, անհմաստ կամ պատահական իրողութիւն մը չէ, որ Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը իր որդեգրած ազգային, քաղաքական ու գաղափարական ուղեգիծին հետեւեցաւ անշեղ հաւատարմութեամբ եւ անխախտ վճռակամութեամբ: Այս անառարկելի իրողութիւնը կ'ապացուցէ, թէ Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը քաղաքական շահատակութիւններու եւ պատեհապաշտութեան անճատուր կազմակերպութիւն մը չէ, այլ ան իր նպատակներուն եւ ուղղութեան մէջ անփոփոխ եւ անխարդախ է, ոչ թէ անոր համար որ յամառօրէն եւ կուրօրէն կը կառչի իր ուղղութեան, այլ որովհետեւ իր նպատակն ու գործը համապատասխան են հայ իրականութենէն բղխող պահանջներուն եւ որովհետեւ չէ տարուած ու չի տարուիր այդ իրողութենէն զինք շեղեցնող փորձութիւններուն:

Ամէն Ռամկավար Ազատական կրնայ արդար հպարտութիւնը ունենալ հաստատելու, թէ ինք ծառայողն է քաղաքական եւ գաղափարական ճշգրիտ ուղղութեան մը, որ սկիզբէն ի վեր եղած է ու կը մնայ անեղծ եւ պայծառ:

Բայց ո՞րն է չափանիշը ազգային–քաղաքական ճշգրիտ այդ ուղղութեան:

Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը ծնունդ առաւ ամբողջական միացումովը հայեացքներով իրարու մօտիկ քաղաքական–յեղափոխական–ազգային–ժողովրդավարական տարբեր հոսանքներու: Այն իրողութիւնը, թէ այդ հոսանքները յաջողեր են իրարու հետ շաղախուիլ եւ միաձուլուիլ, արդէն ճշանակալից երեւոյթ է ինքնին, սակայն անոր խոշոր տարողութիւնը առաւել կը շեշտուի, կը դառնայ բացառիկ դէպք, երբ պատմականօրէն կը հաստատուի, թէ միութեան այդ գործը արդէն կը գոյատեւէ հօթը տասնամեակներէ ի վեր, առանց խմբակային կամ անհատական անջատումի: Աւելին՝ հօթը տասնամեակներէ ի վեր առանց հիմնական փոփոխութեան կը շարունակէ նոյն ծրագիր—կանոնագիրով եւ նոյն նպատակներով գործել, որուն ցցուն փաստը մեր մամուլի էջերն են: Աւելին՝ վերջին երկու տարիներուն մեր մամուլի էջերէն լոյս տեսած Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան Կեդրոնական Վարչութեան կոչերն ու հաղորդագրութիւնները՝ ազգային—եկեղեցական անոր իրականութեանց դիմաց:

Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը, ինչպէս անցեալին, այսօր եւ ընդմիշտ պիտի շարունակէ ըլլալ հայ ժողովուրդին քաղաքական առողջ զգայարանքը, զայն պիտի առաջնորդէ կեանքի եւ լոյսի ճամբէն՝ մինչեւ հոն՝ ուր մահուան դէմ հայութեան մղած դարաւոր պայքարը կեանքի յաղթանակով պիտի պսակուի:

Արդարեւ, չափանիշներու շարքը երկար է:

Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը հօթը տասնամեակներէ ի վեր կը շարունակէ յստակատեսութեամբ հաւատալ խորհրդային Հայաստանի անփոխարինելի ու պատմադրժէ նշանակութեան, այս օրերու իր վերակառուցումով (փերեսթրոյքա) եւ հրապարակայնութեամբ (կլազնոսթ) աւելի եւ զօրացած տեսնելու Մայր Հայրենիքը ի խնդիր աւելի հիմնական, տեւական եւ հեռահաս նպատակներու:

Հօթանասուն տարիներու վրայ երկարող Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան հայրենասիրական անշահախնդիր ուղղութիւնը, ոմանց ակնոցով կը նկատուի «թմրկահարութիւն», շատ ածան ու մակերեսային բնորոշում մը: Մինչդեռ անդին, այլ կազմակերպութիւններ, նոյն տասնամեակներուն շարունակ, գտնուելով ո՛չ թէ հակոյսորհրդային, ինչպէս հաւատացնել կը ջանան, այլ հակահայկական դիրքերու վրայ, սկսած են վերջին երկու տարիներուն փոխել իրենց դիրքը եւ հաւատք ու հաւատարմութիւն յայտնել այս սրտաւ ու վաղուան Հայաստանի իրականութեան՝ նոյն ինքն իր խորհրդային ներկայ գոյավիճակով:

Այլ խօսքով՝ կամայ թէ ակամայ, հակադիր կարգ մը հաստատած ներ այսօր սկսած են հետեւիլ Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան ճշմարիտ ուղիին:

Մենք վստահ ենք որ Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը պիտի շարունակէ նոյն ընթացքով շարունակել իր նուիրական ուղիը, գիծը առանց դադրելու զիջումի՝ ազգային—քաղաքական եկեղեցական հարցերու նկատմամբ:

Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը հայրենանուէր ու ժողովրդանուէր իր ոգիով պիտի շարունակէ իր հիմնադիրներու տեսլականի հետապնդումը:

Մենք՝ Ռամկավար Ազատականներս, այս օրերուն դարձեալ կ'ուխտենք անշահախնդիր կերպով ծառայել ազգին, հայրենիքին, ու եկեղեցիին, հաւատալով ու ձգտելով հայութեան միաձոյլ աշխատանքին:

Համառօտ Ակնարկ Միջնադարեան Քաղաքական Տնտեսական Եւ Մշակութային Կեանքին Վրայ

Հայաստանի քաղաքական, տնտեսական եւ մշակութային կեանքը հազարաւոր տարիներու պատմութիւն ունի: Այդ պատմութիւնը ուշադիր ուսումնասիրողը կը գտնէ փառահեղ էջեր, կը զարմանայ հայ ժողովուրդի այդքան ուսումնասէր ըլլալուն վրայ, եւ կը հիանայ այն սխրագործութիւններով, որ անճնազոհ ոգիով կատարեր են յայտնի ու անյայտ բազմաթիւ գիտութեան, մանկավարժութեան ու մշակոյթի գործիչներ:

Բազմաչարչար մեր ժողովուրդին գլխուն եկած փորձանքներն ու աղէտները կարելի չէ պատկերացնել: Բազմաթիւ հրոսակախումբեր եկեր, հուրի, սուրի ու բաղցի մատներ են մեր երկիրը: Որքան արցունք, լաց ու կոտրած տեսեր է հինաւուրց մեր երկիր Նայիրին: Հզօր բռնակալներ իրենց վայրենաբարոյ զօրբերով ներխուժեր են Հայաստան, ցանկալով ոչնչացնել կամ ծուլել, ծունկի բերել, ընկճել հայ ժողովուրդը, բայց չեն իրականացուցած իրենց երազը: Նոյնիսկ օտար լուծի տակ, աշխատասէր հայ ժողովուրդը մնացեր է հաւատարիմ իր սրբութիւններուն, երբեմ չէ կորսնցուցած իր հաւատքն ու յոյսը լուսաւոր ապագային նկատմամբ, ու դեռ՝ անկարելին կարելի վերածելով ստրկութեան լուծը իր վրայէն թօթափեր է, իր մշակոյթը պահպանելու ու զարգացնելու համար:

Այս համառօտ ուսումնասիրութիւնը այդ անհնին կամքի ու ժողովուրդի կեանքին մէկ օղակն է միջին դարու քաղաքական, տնտեսական եւ մշակութային կեանքի, ուր օգտագործած ենք խորհրդանշաւ շարք մը գիտնականներու եւ բանասէրներու աշխատութիւններ օրինակ՝ Մ. Աբեղեան, Հր. Աճառեան, Ց. Մանանդեան, Գ. Ծովէփեան, Ա. Մովսէսեան, Ա. Աբրահամեան, Հ. Ժամկոչեան եւ ուրիշներ:

Արշակունեաց թագաւորութեան կործանումէն յետոյ, հայ ժողովուրդը դարեր շարունակ գրկուած էր պետականութենէ: Ինչպէս մինչեւ 10–րդ դարը, այնպէս ալ անկէ յետոյ դարեր շարունակ, Հայաստանը դարձած էր նուաճողներու, բարբարոսներու, արշաւանքներու եւ կռիւներու թատերաբեմ: Իրարու ետեւէ Հայաստանի վրայ արշաւեր են արաբները, սելճուկները, մոնկոլները, թաթարները, պարսիկները ու թուրքերը:

10–րդ դարը Հայաստանի համար յայտնի է իր համեմատաբար խաղաղութեան ժամանակաշրջանով: 9–10–րդ դարերուն արաբներու դէմ տեղի կ'ունենան շարք մը ապստամբութիւններ ու ճակատամարտեր, որոնց պատճառով ալ հիմնովին կը սկսի ջլատիլ խալիֆաթի հիմքերը: Այդ բայբայումը կը նպաստէ Բիւզանդիոյ զօրացումին եւ յաճախակի յարձակումներուն՝ արաբներու վրայ: Այս պայմանները կը ստիպեն խալիֆան, որ գիջումներ կատարէ հայերու, որուն որպէս հետեւանք՝ պայմաններ կը ստեղծուին Բագրատունիներու զօրացման: Խալիֆան, 859 թուականին, Աշոտ Բագրատունիին կը շնորհէ «իշխանաց իշխան»–ի տիտղոս: Բագրատունիներու հաստատումով, Հայաստան վճռական քայլեր կ'առնէ անկախութեան համար: Այդ շրջանին կը սկսի խաղաղ ու անդորր կեանք, կը կառուցուին մշակութային բազմաթիւ հաստատութիւններ, կը բացուին դպրոցներ, կը հաստատուին գրչութեան բարձրագոյն օճախներ եւ կը սկսին զարգանալ արուեստներն ու արհեստները:

885 թուականին, հայերու պահանջով Աշոտ Բագրատունի կը դառնայ հայոց թագաւոր: Խալիֆան ու Բիւզանդիան զայն կը ճանաչեն որպէս Հայաստանի թագաւոր:

(Շար. 11)

ԳԼԽԻՎԱՅՐ ԾՐԴՈՒԱԾ ԱՐԺԷՔՆԵՐ

Գրեց՝ ՊԱՐՈՅՐ ԱՂՊԱՇԵԱՆ
Բ.

Կար ժամանակ երբ Հայաստանի այս կամ այն պատասխանատուէն ու չպատասխանատուէն, տեղի–անտեղի կը լսէինք յորդորներ, թելադրութիւններ ու երբեմն ալ զայրալի արտայայտութիւններ, թէ ինչո՞ւ սփիւռքի հայութիւնը կը մնայ կոտորակուած, անմիասնական, իսկ աւելի ճիշդ՝ ինչո՞ւ բազմաթիւ կուսակցականութիւնէն չի ստեղծուիր միակուսակցականութեան՝ վերին մէկ ղեկավարութեան մը գլխաւորութեամբ ու առաջնորդութեամբ:

Եթէ տեղ մը այս պահանջքը ունի սրտցաւութեան ու բարեկամեցողութեան խորք, ապա ուրիշ տեղ մըն ալ ունի անտեղեակութեան ու անգիտութեան (եւ ոչ տգիտութեան) երես:

Պատճառը այն է, որ հայրենի ժողովուրդը իրագէկ չէ սփիւռքի դէպքերուն պատմականին, անոր ազգային կառոյցին, գործունէութեան ոճին, ոչ ալ գիտէ անոր տեղայնական–քաղաքական պայմանները եւ այն միջոցները, որոնք զինք ոտքի կը պահեն:

Ամենէն հիմնականը, հայրենի ժողովուրդը ու մանաւանդ անոր մտաւորականներէն ու պատմաբաններէն ստուար թիւ մը, չէր գիտեր (ոմանք մինչեւ հիմա ալ չեն գիտեր), թէ սփիւռքի մէջ գործող քաղաքական թէ միութենական կազմակերպութիւններէն որոնք ի՞նչ զոհողութիւններով ծագած են, ի՞նչ պայմաններու տակ դիմակալած են գժուարութիւններ եւ ի՞նչ գնով ծառայած՝ իրենց գաղութներուն ու հայրենիքին:

Աւելի մասնաւորելով՝ անոնք չեն գիտեր իւրաքանչիւր կուսակցութեան ծնունդը, անոր գործունէութեան ընթացքը, վերիվայրումները եւ դերը (դրական թէ ժխտական), որ ան ունեցած է իր կեանքի ժամանակամիջոցին:

Ակէ՝ թիւրիմացութիւնները, անճշդութիւնները, սխալ պատկերացումներն ու զարտուղութիւնները:

Ակէ՝ երէկուան մտաւորականին այսօրուան «քանգիտութեան» հովերը, երէկուան պատմաբանին այսօրուան «վերլուծումներու» յայտնագործութիւնները, երէկուան գրողին այսօրուան «քաղաքական» մեկնաբանութիւնները:

Մեզի համար հասկնալի է, թէ այսպիսիներ ինչպիսի՛ դառն ժամանակշրջաններու ապրած են, բայց մեզի համար անըմբռնելի է, թէ այսպիսիներէն ոմանք որքա՞ն կեղծ ու չինծու, կամակատար ու պաշտօնամոլ եղած են, որ այսօր կը թաւաքանեն իրենց սրբութիւն–սրբոց կոչումներուն՝ մտաւորական պարկեշտութեան (ականջը խօսի Ռաֆայէլ Իշխանեանին), պատմաբանի պարկեշտութեան (ականջը խօսի Հրաչիկ Սիմոնեանին), գրողի պարկեշտութեան (ականջը խօսի Սիլվա Կապուտիկեանին):

Ուրեմն, այսպիսիներու առ այդ գրածը կամ խօսածը սուտ էր, կամ պարտադրուած եւ կամ ալ՝ հաճոյակատարութիւն մը՝ հասնելու բարձր դիրքերու...:

Այլապէս, ի՞նչով բացատրել այս...360 աստիճանով շրջումը, մարդկային ու ազգային նեղմտութիւնը ու մանաւանդ արժանապատուութեան

DEPORTIVAS

AHORA.....

¡ MUNDIAL DE BASQUETBOL !

La Argentina ha sido declarada sede del Campeonato Mundial de Basquetbol, cuya rueda eliminatoria se jugará del 8 al 10 de agosto, según el fixture que publicamos mas abajo. Estos encuentros serán televisados por ATC en el horario que también indicamos, en difusión internacional que se calcula alcanzará entre 700 y 800 millones de personas.

Junto con el de la Argentina participan los equipos de los Estados Unidos, España, Italia, Unión Soviética, Brasil, Australia, Canadá, Grecia, Yugoslavia, China Venezuela, Egipto y Corea.

LA RUEDA DE CLASIFICACION

Los horarios de los encuentros de la rueda eliminatoria, del Campeonato Mundial de basquetbol, que trasmitirá ATC, son los de iniciación de cada uno de ellos.

Día	Hora	Partidos
Miércoles 8 (en directo)	13	Estados Unidos v. Grecia
	16	Yugoslavia v. Venezuela
	19	Unión Soviética v. Argentina
Jueves 9 (en directo)	13	Australia v. Italia
	16	España v. Grecia
	19	Canadá v. Argentina
	22	Unión Soviética v. Egipto
Viernes 10 (en directo)	13	Italia v. China
	16	Estados Unidos v. España
	19	Argentina v. Egipto
	22	(partido a confirmar)
Sábado 11 (en diferido)	12	Brasil v. Italia (partido a confirmar)
	16	Estados Unidos v. Corea (partido a confirmar)
Domingo 12 (en diferido)	14	España v. Corea (a confirmar)
	18	Unión Soviética v. Canadá (a confirmar)
	22	Brasil v. Australia (a confirmar)

COCINA



Isabel Tchalian

FALSA TORTA ALMENDRADA

MASA:

1 taza de harina
1 cucharadita de sal
1 cucharadita de polvo de hornear
25 gramos de manteca
1 yema batida en 2 cucharadas de leche (o más, para poder tomar la masa). Estirar y forrar molde enmantecado, levantando apenas los bordes (1 cm.).

RELLENO:

1 taza de Quaker grueso
1 taza de azúcar
50 grs. de manteca derretida
1 yema revuelta con la esencia de almendra (1cucharadita).
2 claras batidas a nieve, las que se irán agregando suavemente.
Espolvorear con azúcar y meter al horno en molde de aproximadamente 25 x 25, a fuego moderado durante 20 minutos.

HAMAZKAIN VICENTE LOPEZ
Conjunto Teatral George Sarkissian
Estrena para América del Sur
Dirección General: KALUSD JENSEZIAN
EL GRAN SILENCIO
DECLARADO DE INTERES NACIONAL ARMENIO POR EL CONSEJO DIRECTIVO DE LA INSTITUCION ADMINISTRATIVA DE LA IGLESIA ARMENIA, EN HOMENAJE AL 75° ANIVERSARIO DEL GENOCIDIO ARMENIO.
Todos los miércoles y sábados de AGOSTO
PUNTUALMENTE A LAS 22 HS.
Centro Armenio - Calle Armenia 1353
DADA LA ESTRUCTURA DE LA PUESTA EN ESCENA, NO SE PERMITIRA EL ACCESO A LA SALA UNA VEZ COMENZADA LA FUNCION.
Informes y Reservas al: 542-3551, 791-4313 y 792-9343
ENTRADA LIBRE ESTRENO: 4 DE AGOSTO

Merceril S.A.
Larrea 237. Capital
T.E.: 48-9343

ANUNCIE EN SARDARABAD

PRIMER GRAN TORNEO DE TRUCO
VIERNES 3 DE AGOSTO, 21 HS
ORGANIZA:
DEPORTIVO ARMENIO
GRANDES PREMIOS
Asociación Cultural Armenia
Salón Tutundjian
Armenia 1366
* POR PAREJA:.....A 50.000
Inscripciones: Día del Evento
o al 774-1050

Para las cuatro estaciones
y todas las edades
Lanas "Hetesia"

Dr. Arturo Balassanian
Escribano
Registro Notarial 1094
Florida 716 2° Piso — Of. "K"
T.E.: 322—2768

Daniel Youssefian e Hijos S.A.
Distribuidor y Mayorista Textil
Blanco y Tejidos en general
Sarmiento 2357 Buenos Aires
TE. 48-9442/5298

Periódico Armenio
"SARDARABAD"
de la
ASOCIACION CULTURAL TEKEYAN
Redacción y Administración
Gorriti 4894
1414 CAPITAL FEDERAL
T.E.: 771—2520
Horario de atención
Lun a Vier de 10.00 a 19.00
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual
N° 174428
Director
NAHABET NAHABETIAN
Corresponsalía-receptoría de avisos y suscripciones en
BRASIL
Sr. Hrair Chahinian
Av. Coxingui 191 Ap 84
Cep. 00579—San Pablo
T.E: 813—6731
URUGUAY
Dr. Pedro Tanielian
Benito Blanco 675 Ap. 201
T.E: 70—3114 Montevideo